

«Затверджено»

Вченою радою

Хмельницької гуманітарно-
педагогічної академії

(Протокол №8 від 28 серпня 2025 р.)

Введено в дію наказом в.о.
ректора академії

Інна ШОРОБУРА

28 серпня 2025 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ГАРАНТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ В ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ
ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ АКАДЕМІЇ**

Хмельницький, 2025

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ
2. ГЛОСАРІЙ
3. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ
4. ФУНКЦІЇ
5. ПРАВА ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
6. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З ІНШИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ
7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія (далі Академія) здійснює свою діяльність відповідно до законів України, має ліцензію на провадження освітньої діяльності, відповідає вимогам, що встановлені в Законі України «Про вищу освіту», до освітніх програм відповідного рівня вищої освіти у межах спеціальності та стандартів вищої освіти, а також Положенні про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 15 травня 2024 р. № 686 (далі – Положення про акредитацію), Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 347) (далі – Ліцензійних умов).

1.2. В академії реалізуються процеси розробки та затвердження освітніх програм таким чином, щоб вони відповідали визначеним для них цілям. Кваліфікації здобувачів вищої освіти, що отримані в результаті навчання за освітньою програмою, повинні відповідати певному рівню Національної рамки кваліфікації вищої освіти та рамці кваліфікацій Європейського простору вищої освіти.

1.3. Дане Положення визначає функціональні обов'язки, відповідальність та права гаранта освітньої програми.

1.4. Гарант освітньої програми – науково-педагогічний та/або науковий працівник, який працює в академії за основним місцем роботи, має кваліфікацію відповідно до спеціальності, науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю, або належний досвід роботи в галузі.

Призначається із групи забезпечення спеціальності.

Гарант освітньої програми на першому (бакалаврському рівні) повинен мати:

- Науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою спеціальністю;
- стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 5 років.

Гарант освітньої програми на другому (магістерському рівні) повинен мати:

- науковий ступінь та вчене звання за відповідною або спорідненою спеціальністю;
- стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 5

років.

Гарант освітньої програми на третьому рівні (доктор філософії) повинен мати:

- науковий ступінь та вчене звання (доцент, професор) за відповідною або спорідненою спеціальністю;
- стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років.

1.5. Науково-педагогічний та/або науковий працівник може виступати гарантом лише однієї освітньої програми, а також може бути/не бути одночасно її керівником чи завідувачем кафедри.

1.6. Гарант освітньої програми за своїми функціональними обов'язками відповідає за реалізацію освітньої програми на всіх її етапах та під час проведення акредитації, яка здійснюється за вимогами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

1.7. Якість та відповідність освітніх програм певному рівню Національної рамки кваліфікації вищої освіти забезпечується особисто гарантом освітньої програми, робочою групою та зацікавленими сторонами.

1.8. Гарант освітньої програми керується цим Положенням, а також: Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Постановами, розпорядженнями Кабінету Міністрів України, Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами), наказами Міністерства освіти і науки України стосовно вищої освіти та іншими законодавчими і нормативними актами, Положенням «Про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», нормативно-правовими документами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Стандартом спеціальності, НРК, Статутом академії, наказами та розпорядженнями ректора академії.

1.9. Гарант освітньої програми призначається наказом ректора академії.

2. ГЛОСАРІЙ

Внутрішній аудит освітньої програми – процедури перевірки якості різних елементів документального забезпечення освітніх програм з боку факультету/Академії. Предметами внутрішнього аудиту можуть бути готовність освітньої програми до процедур зовнішнього оцінювання; якість різних документів у рамках ОП (напр., програм навчальних дисциплін, силабусів, робочих навчальних планів та індивідуальних навчальних планів, програм практик); наявність і повнота необхідної документації в рамках ОП та

ін.

Акредитація – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності Академії за цією програмою на предмет: відповідності стандарту вищої освіти (за умови його наявності); спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання.

Атестація – встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти (за умови їх наявності). Галузь знань – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

Група забезпечення спеціальності – група педагогічних, науково-педагогічних та/або наукових працівників, для яких заклад вищої освіти є основним місцем роботи і які відповідають за виконання освітніх програм за спеціальністю на певних рівнях вищої та післядипломної освіти для осіб з вищою освітою, особисто беруть участь в освітньому процесі і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеними Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності. Також до групи забезпечення можуть залучатися фахівці за договором з числа стейкхолдерів та інших провідних фахівців з відповідної галузі, які відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеними Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

Проектна група – визначена наказом керівника закладу вищої освіти група педагогічних, науково-педагогічних та/або наукових працівників, які відповідальні за започаткування освітньої діяльності за спеціальністю на певному рівні вищої освіти і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним цими Ліцензійними умовами.

Проектна група повинна складатися з науково-педагогічних та/або наукових працівників або наукових працівників, які працюють у закладі вищої освіти за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і не входять (входили) до жодної проектної групи такого або іншого закладу вищої освіти в поточному семестрі (крім проектної групи з цієї ж спеціальності в даному навчальному закладі).

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти:

інтегральна компетентність – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентності рівня щодо навчання та/або

професійної діяльності;

загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної галузі, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку;

спеціальні (фахові, предметні) компетентності – компетентності, що залежать від предметної галузі, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

Керівник групи забезпечення спеціальності (для ліцензованої спеціальності) – призначається із науково-педагогічних та/або наукових працівників зі складу групи забезпечення спеціальності, має кваліфікацію відповідно до спеціальності, рівень наукової та професійної активності відповідає Ліцензійним умовам.

Керівником проєктної групи (при відкритті спеціальності) – призначається із науково-педагогічних працівників та/або наукових працівників зі складу проєктної групи, який має науковий ступінь і стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як десять років для освітньо-наукового ступеня доктора філософії і ступеня магістра та п'ять років для освітнього ступеня бакалавра, відповідає вимогам Ліцензійних умов.

Керівник проєктної групи не може в поточному навчальному році одночасно керувати іншими проєктними групами.

Компетенція – надані особі повноваження для виконання покладених на неї завдань і обов'язків певної професії (заняття, роботи). Комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни – навчально-методичний документ, складниками якого є навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи, питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь студентів, комплексної контрольної роботи, післятестастаційного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни.

Ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи (академії) провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні вищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності.

Ліцензійні умови – Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами).

Робоча навчальна програма дисципліни (для обов'язкового освітнього компонента) – навчально-методичний документ, складниками

якого є опис навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, програма, структура (тематичний план) навчальної дисципліни, теми семінарських (практичних, лабораторних) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, схема нарахування балів, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті.

Національна рамка кваліфікацій (НРК) – системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.

Освітній компонент – змістовна навчальна складова освітньої програми як автономний, офіційно структурований навчальний досвід, що повинен мати послідовний чіткий набір результатів навчання, визначені види навчальної діяльності згідно з часом, виділеним в рамках освітньої програми, та відповідні критерії оцінювання.

Освітній процес – інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у вищому навчальному закладі (науковій установі) через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей в осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Освітня діяльність – діяльність вищих закладів освіти, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб.

Освітня програма (освітньо-професійна, освітньо-наукова, освітньо-творча) – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Силабус (для вибіркового освітнього компонента) – це документ, в якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і студента. В ньому представляються процедури (у т.ч. стосовно deadlines і принципів оцінювання), політики (включно з політикою академічної доброчесності) і зміст курсу, а також календар його виконання.

Програмні результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною

освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти. Програмні результати навчання за освітньою програмою відображаються в профілі освітньої програми; результати навчання за освітніми компонентами професійної програми відображаються в навчальних програмах дисциплін, практик та інших компонентів освітньої програми.

Якість вищої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти (за умови їх наявності).

Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу в закладі вищої освіти, що відповідає стандартам вищої освіти (за умови їх наявності), забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

Спеціалізація виступає синонімом для визначення «освітня програма» в тому розумінні, яке надається останній Законом України «Про вищу освіту» 2014 р. Будь-яка спеціалізація є освітньою програмою, але не будь-яка освітня програма може виступати спеціалізацією (зокрема через можливу маркетингову мотивацію її відкриття).

Стейкхолдери (від англ. stakeholders) освітніх програм спеціальностей, зацікавлені сторони – фізичні та юридичні особи, які мають зацікавленість у реалізації конкретної освітньої програми, тобто певною мірою залежать від неї та/або можуть впливати на її структуру, зміст та якість.

Наукова доброчесність (research integrity) – здійснення наукових досліджень у спосіб, який дозволяє іншим мати довіру до методів, що використовувалися, та до результатів, що отримані, а також дотримання професійних стандартів.

Недостатня академічна якість (poor academic quality, poor academic practice) – це академічний проступок, який характеризується наявністю помилок у цитуванні при загалом присутніх спробах автора робити посилання. Недостатня академічна якість належить до поганих практик цитування (наприклад, копіювання незначного за обсягом тексту, що запозичений із джерела без належного цитування у тексті при наявності джерела у бібліографії, або включення незначного за обсягом тексту із посиланням, але без використання лапок), яких необхідно уникати. Недбайливе цитування (sloppy authorship, sloppy science) – недбайливе звернення до джерельної бази, що означає наявність спроби автора зробити посилання, проте зробленої недосконало, неохайно, недбайливо.

3. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

Гарант освітньої програми виступає ідеологом з розробки і реалізації освітньої програми, забезпечення і контролю якості загальної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Завідувач кафедри, гарант освітньої програми та науково-педагогічні та/або наукові працівники кафедри дотримуються ліцензійних вимог під час започаткування та провадження освітньої діяльності за відповідною освітньою програмою.

Склад робочої групи з розробки освітньої програми формується гарантом освітньої програми (керівник робочої групи), розглядається на засіданні випускової кафедри, Вченої ради академії, де реалізується освітня програма.

Гарант (керівник робочої групи) входить в склад проєктної групи (при відкритті спеціальності) та групи забезпечення (для ліцензованої спеціальності), як науково-педагогічний та/або науковий працівник.

Завідувач випускової кафедри здійснює керівну і наглядову функцію за діяльністю робочих груп з розробки освітніх програм, відповідає за повну та якісну їх реалізацію. У цьому процесі завідувач кафедри зобов'язаний дослухатися до порад гаранта освітньої програми та враховувати його рекомендації.

Основні завдання гаранта освітньої програми та робочої групи:

- забезпечення відповідності змісту програми стандарту вищої освіти (за умов його наявності);
- загальне керівництво змістом освітньої програми: актуалізація варіативної компоненти у відповідності до потреб ринку праці, програм міжнародної академічної мобільності;
- координація роботи з розробки освітньої програми та її навчально-методичного забезпечення;
- визначення кадрового забезпечення й умов реалізації освітньої програми;
- організація заходів, спрямованих на запити стейкхолдерів, з метою підвищення конкурентоспроможності на ринку праці та актуалізація освітньої програми з урахуванням сучасних вимог;
- один раз на рік, відповідно до Положення «Про освітню програму в Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії» гарант освітньої програми звітує перед Вченою радою про реалізацію освітньої програми зі спеціальності;
- організація самоаналізу освітньої програми з метою контролю якості підготовки здобувачів вищої освіти.

4. ФУНКЦІЇ

Функціональні обов'язки гаранта освітньої програми щодо забезпечення якості освіти:

- контроль дотримання Ліцензійних умов у сфері вищої освіти щодо кількісних та якісних показників кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності;
- визначення цілей програмних результатів навчання на відповідність стандарту вищої освіти (за умов його наявності), Національній рамці кваліфікацій, реалізації місії і стратегії академії та можливості запровадження освітньої програми;
- аналіз тенденцій ринку праці та відмінностей/подібностей освітньої програми аналогічним вітчизняним та іноземним програмам;
- урахування галузевого та регіонального контекстів у формулюванні цілей та програмних результатів освітньої програми;
- формування освітньої програми спільно з робочою групою, з урахуванням вищезазначеного, зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та здобувачів вищої освіти;
- визначення структурно-логічної послідовності при формуванні освітніх компонентів для здобуття відповідних компетентностей за кожним освітнім рівнем;
- здійснення аналізу, контролю щодо забезпечення освітньої програми необхідними інформаційними ресурсами, навчально-методичною літературою, устаткуванням, обладнанням, технічними засобами навчання тощо та якості навчально-методичного контенту освітньої програми;
- здійснення організаційних та координаційних функцій щодо забезпечення освітньої програми необхідними інформаційними ресурсами, навчально-методичними матеріалами, устаткуванням, обладнанням, технічними засобами навчання тощо;
- оновлення та перегляд цілей освітньої програми внаслідок рекомендацій, опитувань заінтересованих сторін з урахуванням тенденцій змін на ринку праці.

5. ПРАВА ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

5.1. Гарант освітньої програми має право:

- брати участь у роботі структурних підрозділів і органів управління академії, де обговорюються і вирішуються питання реалізації освітньої програми;
- розподіляти функціональні обов'язки між науково-педагогічними

та/або науковими працівниками в межах освітньої програми, контролювати своєчасність та якість їх виконання;

- рекомендувати кандидатури науково-педагогічних та/або наукових працівників для якісного забезпечення освітньої діяльності та реалізації освітньої програми;

- вносити на розгляд Науково-методичної ради, Вченої ради академії пропозиції щодо удосконалення та забезпечення ефективної реалізації освітньої програми;

- брати участь у засіданнях екзаменаційних комісій з атестації здобувачів вищої освіти, які навчаються за відповідною ОП спеціальності;

- брати участь у визначенні умов реалізації ОП, розробці навчальних планів, робочих навчальних планів, програм практик та інших документів щодо навчально-методичного забезпечення ОП;

- вносити пропозиції щодо заохочення працівників, які задіяні до реалізації відповідної ОП;

- вимагати від адміністрації закладу вищої освіти фінансування на покращення матеріально-технічної, інформаційної бази з метою підвищення рівня якості ОП;

- отримувати від будь-якого структурного підрозділу академії інформацію стосовно реалізації ОП та заповнення відомостей (звіту) самооцінювання освітньої програми.

5.2. Відповідальність гаранта освітньої програми за:

- якість її реалізації спільно з групою забезпечення спеціальності та науково-педагогічними та/або науковими працівниками, які відповідають за виконання освітньої програми;

- результати проведення процедури акредитації освітньої програми на відповідність критеріям;

- формування і зберігання паперових та електронних версій портфоліо освітньої програми.

6. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З ІНШИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ

6.1. Гарант освітньої програми взаємодіє зі структурними підрозділами академії для організаційного та нормативно-правового забезпечення, що спрямовані на ефективне функціонування освітньої програми і підвищення якості навчального процесу в частині його повноважень.

6.2. Гарант освітньої програми взаємодіє із керівниками структурних підрозділів академії та членами групи забезпечення спеціальності академії у своїй діяльності.

6.3. Гарант освітньої програми взаємодіє з проректором з наукової роботи, керівником навчального відділу та керівником відділу внутрішнього забезпечення якості освіти для здійснення підготовки процесу ліцензування спеціальностей та акредитації освітніх програм.

6.4. Гарант освітньої програми взаємодіє з навчальним відділом, відділом внутрішнього забезпечення якості освіти для впровадження інноваційних підходів при реалізації освітньої програми.

6.5. Гарант освітньої програми спільно з системним адміністратором ЄДЕБО, відділом кадрів, керівником навчального відділу та керівником відділу внутрішнього забезпечення якості освіти забезпечують актуальність інформації в ЄДЕБО та на офіційному сайті академії.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Невиконання клопотань гаранта ОП зі сторони адміністрації закладу вищої освіти не є його персональною відповідальністю.

7.2. За результати акредитації освітньої програми гарант освітньої програми несе субсидіарну відповідальність разом з ректором ЗВО, проректорами та керівниками навчального відділу і відділу внутрішнього забезпечення якості освіти.

7.3. Положення про гаранта освітньої програми розглядає та затверджує Вчена рада академії.

7.4. Зміни та доповнення до Положення про гаранта освітньої програми в Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії вносяться у порядку, передбаченому п. 7.3 цього Положення.

ПОГОДЖЕНО

Голова вченої ради

Інна ШОРОБУРА

Проректор з науково-педагогічної роботи

Олександр ПОЛІЩУК

Проректор з наукової роботи

Олександр ГАЛУС

Проректор з міжнародної діяльності

Марія ВОРНИК

Проректор з економічних питань

Олена БІНИЦЬКА

Декан факультету початкової освіти та філології

Ірина ДАРМАНСЬКА

Декан факультету дошкільної освіти та психології

Леоніда ПІСОЦЬКА

Декан гуманітарного факультету

Галина БУЧКІВСЬКА

Начальник навчально-методичного відділу

Олена СЕВАСТ'ЯНОВА

Начальник навчального відділу

Марина САВЧЕНКО

Начальник відділу внутрішнього забезпечення якості освіти

Тетяна ШВЕЦЬ

Завідувач виробничою практикою

Аліна КИКИЛИК

Голова профкому

Лариса ЗДАНЕВИЧ

Голова студентської ради

Лілія ВОЗНЮК

Начальник відділу кадрів

Валентина
БАРАНОВСЬКА

Юрисконсульт

Дмитро АНРЄЄВ